HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ואינה יודעת מה הפילה. שמבדה התמיכה קושט שמשם לפניו: לא למריון זיל בתר רוב תמיכות רוב. ללמ שמיכת להו רוב תמיכות של ד' מיני למים ומשמועינן רבי יוחנן לעיל [ע.] גב' מקומות הלכו אחר הרוב ואו לא למעוטי הא רובא דר' יהודה דלמ' יהודה למזיל בתר רובא לא כולהי משויא ליה לאקרוף על מגעה את התרומה: **מתני'** וקטן וקטנה. כוזית גן שכרכום גדל בו: **וממימי אדמה.** לקמן מפרש לה לכולהו במתניתין. ל"ג בקטן כרכום כנוגה זיו כרכום כמו (שמות לד) כי קרן עור פניו: **ומזוג.** ביין אדום המזוג במים ומע"ג דקלים אדמומית דילים טמא: **אלמן.** פנגרי"ג: **וממימי שאר נוזלי.** מוהל היוצא ממנו: **אם אינו מטמא משום שאם כן.** מפרש בגמרא [ע"ב]: **כדם המכה.** מפרש בגמ' [שם]: **בחרס.** מיידלמיני"ט: **עמוק מן.** שעמוק במקום שאחורים לכומר שאחור יותר מארבע טפח: **דיסה.** פלר"ש שנתמית מראיתו: **שאור שבו.** שיש עליו גרוגין במקום אדמומית יותר מחבריהן. ובגמרא [ב.] מפרש לה: **כיס כרס.** מקום ושאם מניח אדמה ונותנה בכלי: **ומלוח עליה מים.** כלומר נותן שם מים עד שיהו המים לפין על האדמה: **וממוזג.** כילך כגון שני חלקים מים ושלישית יין: **גבי' אלא מעתה כו' עד וכולן טמאין** לשון קושיא הוא: **כותח.** לשון לוהן שנילוה בתמצית בחומים [ב] טיפות לבנות מלך בפניהם: **משמע שאם.** גבי נגעים מע"ג דכולהו לטמא ליכא למוקומי קרא למיירי בפלוגתא דזקן ממרא וסנהדרין שבדורו דכתיב (דברים יז) והלית שאם יעשה בזדון כגון דמפלגי בנגעי אדם ובפלוגתא דרבי יהושע כו' דקאמר זקן ממרא כמו מייניהו וסנהדרין כמו מייניהו: **אם כהרת קודמת לשער לבן טמא.** דשער לבן מסיימי טומאה וכגון שקדמתו כהרת לכתיב (ויקרא יג) והכה הנפך שער לבן בנתרת: **אפס עשור.** הרי הוא כנגע שכולה מרחיבו בשבוע של הסגר שהוא סימן טהרה לכתיב (שם) והנה כהה הנגע וגו'. **ואפס** הרי משמה הדרשן שמעתי קיבה לומר קיבה נדבר ומחלק עליו וכן מלתי בת"כ[ג] ר' יהושע קיבה וטיבה: **טיעור** נגע כגרים לאורך ולרוחב: **כשני גריסין על שני אגוזים שבקבן זויס.** אחד בכותל זה ואחד בכותל זה: **ורמו כשני גריסין ורחבו כגרים.** לכשהוא מוטל מרכו על ג' אגוזים נמצא בכל אחן גרים על גרים כשיעור נגע ושתי אגוזים בעוין לכתיב (שם יד) ומלמ את האגוזים: **כשיב קיר.** ומרחיקן שפל מן הקיר (שם): **פריחה.** פרחה לרעת בכולהו: **שהיא טהורה.** ומע"פ שלא נאמר אלא באחד (שם יג) ואם פרוח תפרח וגו': **למימרא דדם אדום הוא.** ומלו כולם אחומין הן: **ואימא אדום ותו לא.** אחדום שבאדומים להיינו כדם המכה דמתניתין: **דמיה דמיה.** והיא גלמה את מקור דמיה (שם כ) וטהורה ממקור דמיה (שם יג) הרי ד' מיני אחומית טמאה בה אחד שבאחומים טמאין בה אחד שבאחומים טהורין בה אחד שבאחומים ספק בה: **דיסה מן הפילה.** הוא שאור ככמוך טיהור הוא טמא כתרת: **בשמעתא.** מן הגוף לוקה ומשמיד: למתלות

אמר רבה ביהה וטהור. נלמה לרבה גרם בשפרק הפועלים (ב"מ דף פו.) למר מאן מוכח רבה בר נחמני ואמר טיהור פ"ק ביהה שים לו דין ביהה וקשה בשלמי מזיר (דף סה:) פריך ולמאן ביהה וטמא ואיכי מאי למימר הכי ביהה משמע טיהור מ) ועוד לפ"ר יהושע לא פליג אמ"ק ובדומק י"ל למלרבי יהושע פריך ומנליה לטיהור ג) (ובגיטו שם) גרים ור' יהושע קיבה פירוש עמד למנין לקיבה לשון מקיפה כמו (יבמות דף קי:) מקבו לקבייתא בשוקא והשתא פריך אמ' מימא עמד למנין ואבעיא ליה לרבי ת"ק מיבו ליבעי לומק הוא דלמ' כי היכי דלרבי ליה רבנן דריש נמי רבי יהושע: **רבי** יהושע אומר ביהה. הקשה ר"ת למאי טעמייהו דרבנן למטומאי מספיקא נוקי גבייהו למחזיקה בקי"ל בפ"ק למולין (דף י:) למלוקיים מחזיק בתר חזקה ורבי יהושע נמי למאי לריך קרא ובפרק המדיר (כתובות דף עה:) נמי לקשמר לא מימא ללא מזיל לרבי יהושע בתר חזקה דגופה כלל בפירוש לקשמר הכא נמי בין נגע טמא לנגע טהור א) וכי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי תימא [2]כולו הפך לבן טהור הוא ההוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הכא נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי מאי בשלמא התם איכא לאפלוגי בנגעי אדם ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן [3]דתנן [4]אם בהרת קודם לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור ספק ·טמא ורבי יהושע אומר כהה ואמר רבה כהה וטהור בנגעי בתים כי הא דפלוגתא דר"א בר"ש ורבנן [5]דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם אין הבית טמא [6]עד שיראה כשני גרסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גרסין ורחבו כגרים מ"ט דר"א בר"ש כתיב [7]קיר וכתיב קירות איזהו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה קרן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' יונתן בן אבטולמוס ורבנן [8]דתניא ר' יונתן בן אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא טהורה נאמר [9]קרחת וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת בארם מה להלן פרח בבולו טהור [10]אף כאן נמי פרח בכולו טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא במאי פליגי וממאי דהני טהורין והני טמאין אמר רבי אבהו כ)דאמר קרא [11]ויראו מואב את המים אדומים כדם למימרא דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר אבהו אמר קרא [12]דמיה דמיה הרי כאן ארבעה והא אנן חמשה תנן כ)אמר רבי חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה תניא נמי הכי [13]שחור בחרת עמוק מכן טמא דיהה אפי' בכחול טהור ושחור זה לא מתחלתו הוא משחיר אלא כשנעקר הוא משחיר משל לדם מכה לכשנעקר הוא משחיר: בש"א אף כמימי תלתן: ולית להו לב"ש דמיה דמיה הרי כאן ארבעה אב"א לית להו ואב"א אית להו מי לא א"ר חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה ה"נ מלקא הוא דלקי: וב"ה מטהרין: היינו תנא קמא איכא ביניייהו לתלות

ואינה יודעת מה הפילה ג)רבי יהודה סבר זיל בתר רוב תמיכות ורוב תמיכות של ארבע מיני דמים הויין ורבנן סברי זיל בתר רוב תמיכות לא אמרינן: **מתני'** [1]חמשה דמים טמאים באשה האדום והשחור וכקרן כרכום וכמימי אדמה וכמזוג בש"א אף כמימי תלתן וכמימי בשר צלי ב)וב"ה מטהרים ג)הירוק עקביא בן מהללאל מטמא וחכמים [2]מטהרין אמר רבי מאיר אם אינו מטמא משום כתם מטמא משום משקה רבי יוסי אומר לא כך ולא כך [3]איזהו אדום כדם המכה שחור בחרת [4]עמוק מכן טמא [5]דיהה מכן טהור וכקרן כרכום [6]כבורר שבו וכמימי אדמה מבקעת בית כרם ומיצף מים ד)וכמזוג [7]שני חלקים מים ואחד יין מן היין השרוני: **גבי'** מנלן דאיכא דם טהור באשה דלמא כל דם דאתי מינה טמא אמר רבי חמא בר יוסף [8]אמר רבי אושעיא אמר קרא [9]כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דם דם טהור לדם טמא אלא מעתה בין נגע לנגע הכי נמי בין נגע טמא לנגע טהור א) וכי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי תימא [2]כולו הפך לבן טהור הוא ההוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הכא נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי מאי בשלמא התם איכא לאפלוגי בנגעי אדם ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן [3]דתנן [4]אם בהרת קודם לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור ספק ·טמא ורבי יהושע אומר כהה ואמר רבה כהה וטהור בנגעי בתים כי הא דפלוגתא דר"א בר"ש ורבנן [5]דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם אין הבית טמא [6]עד שיראה כשני גרסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גרסין ורחבו כגרים מ"ט דר"א בר"ש כתיב [7]קיר וכתיב קירות איזהו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה קרן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' יונתן בן אבטולמוס ורבנן [8]דתניא ר' יונתן בן אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא טהורה נאמר [9]קרחת וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת בארם מה להלן פרח בבולו טהור [10]אף כאן נמי פרח בכולו טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא במאי פליגי וממאי דהני טהורין והני טמאין אמר רבי אבהו כ)דאמר קרא [11]ויראו מואב את המים אדומים כדם למימרא דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר אבהו אמר קרא [12]דמיה דמיה הרי כאן ארבעה והא אנן חמשה תנן כ)אמר רבי חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה תניא נמי הכי [13]שחור בחרת עמוק מכן טמא דיהה אפי' בכחול טהור ושחור זה לא מתחלתו הוא משחיר אלא כשנעקר הוא משחיר משל לדם מכה לכשנעקר הוא משחיר: בש"א אף כמימי תלתן: ולית להו לב"ש דמיה דמיה הרי כאן ארבעה אב"א לית להו ואב"א אית להו מי לא א"ר חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה ה"נ מלקא הוא דלקי: וב"ה מטהרין: היינו תנא קמא איכא ביניייהו לתלות

(ב"מ דף פו.) למר מאן מוכח רבה בר נחמני ואמר טיהור פ"ק ביהה שים לו דין ביהה וקשה בשלמי מזיר (דף סה:) פריך ולמאן ביהה וטמא ואיכי מאי למימר הכי ביהה משמע טיהור מ) ועוד לפ"ר יהושע לא פליג אמ"ק ובדומק י"ל למלרבי יהושע פריך ומנליה לטיהור ג) (ובגיטו שם) גרים ור' יהושע קיבה פירוש עמד למנין לקיבה לשון מקיפה כמו (יבמות דף קי:) מקבו לקבייתא בשוקא והשתא פריך אמ' מימא עמד למנין ואבעיא ליה לרבי ת"ק מיבו ליבעי לומק הוא דלמ' כי היכי דלרבי ליה רבנן דריש נמי רבי יהושע: **רבי** יהושע אומר ביהה. הקשה ר"ת למאי טעמייהו דרבנן למטומאי מספיקא נוקי גבייהו למחזיקה בקי"ל בפ"ק למולין (דף י:) למלוקיים מחזיק בתר חזקה ורבי יהושע נמי למאי לריך קרא ובפרק המדיר (כתובות דף עה:) נמי לקשמר לא מימא ללא מזיל לרבי יהושע בתר חזקה דגופה כלל בפירוש לקשמר הכא נמי בין נגע טמא לנגע טהור א) וכי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי תימא [2]כולו הפך לבן טהור הוא ההוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הכא נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי מאי בשלמא התם איכא לאפלוגי בנגעי אדם ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן [3]דתנן [4]אם בהרת קודם לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור ספק ·טמא ורבי יהושע אומר כהה ואמר רבה כהה וטהור בנגעי בתים כי הא דפלוגתא דר"א בר"ש ורבנן [5]דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם אין הבית טמא [6]עד שיראה כשני גרסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גרסין ורחבו כגרים מ"ט דר"א בר"ש כתיב [7]קיר וכתיב קירות איזהו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה קרן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' יונתן בן אבטולמוס ורבנן [8]דתניא ר' יונתן בן אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא טהורה נאמר [9]קרחת וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת בארם מה להלן פרח בבולו טהור [10]אף כאן נמי פרח בכולו טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא במאי פליגי וממאי דהני טהורין והני טמאין אמר רבי אבהו כ)דאמר קרא [11]ויראו מואב את המים אדומים כדם למימרא דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר אבהו אמר קרא [12]דמיה דמיה הרי כאן ארבעה והא אנן חמשה תנן כ)אמר רבי חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה תניא נמי הכי [13]שחור בחרת עמוק מכן טמא דיהה אפי' בכחול טהור ושחור זה לא מתחלתו הוא משחיר אלא כשנעקר הוא משחיר משל לדם מכה לכשנעקר הוא משחיר: בש"א אף כמימי תלתן: ולית להו לב"ש דמיה דמיה הרי כאן ארבעה אב"א לית להו ואב"א אית להו מי לא א"ר חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה ה"נ מלקא הוא דלקי: וב"ה מטהרין: היינו תנא קמא איכא ביניייהו לתלות

(ב"מ דף פו.) למר מאן מוכח רבה בר נחמני ואמר טיהור פ"ק ביהה שים לו דין ביהה וקשה בשלמי מזיר (דף סה:) פריך ולמאן ביהה וטמא ואיכי מאי למימר הכי ביהה משמע טיהור מ) ועוד לפ"ר יהושע לא פליג אמ"ק ובדומק י"ל למלרבי יהושע פריך ומנליה לטיהור ג) (ובגיטו שם) גרים ור' יהושע קיבה פירוש עמד למנין לקיבה לשון מקיפה כמו (יבמות דף קי:) מקבו לקבייתא בשוקא והשתא פריך אמ' מימא עמד למנין ואבעיא ליה לרבי ת"ק מיבו ליבעי לומק הוא דלמ' כי היכי דלרבי ליה רבנן דריש נמי רבי יהושע: **רבי** יהושע אומר ביהה. הקשה ר"ת למאי טעמייהו דרבנן למטומאי מספיקא נוקי גבייהו למחזיקה בקי"ל בפ"ק למולין (דף י:) למלוקיים מחזיק בתר חזקה ורבי יהושע נמי למאי לריך קרא ובפרק המדיר (כתובות דף עה:) נמי לקשמר לא מימא ללא מזיל לרבי יהושע בתר חזקה דגופה כלל בפירוש לקשמר הכא נמי בין נגע טמא לנגע טהור א) וכי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי תימא [2]כולו הפך לבן טהור הוא ההוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הכא נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי מאי בשלמא התם איכא לאפלוגי בנגעי אדם ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן [3]דתנן [4]אם בהרת קודם לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור ספק ·טמא ורבי יהושע אומר כהה ואמר רבה כהה וטהור בנגעי בתים כי הא דפלוגתא דר"א בר"ש ורבנן [5]דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם אין הבית טמא [6]עד שיראה כשני גרסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גרסין ורחבו כגרים מ"ט דר"א בר"ש כתיב [7]קיר וכתיב קירות איזהו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה קרן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' יונתן בן אבטולמוס ורבנן [8]דתניא ר' יונתן בן אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא טהורה נאמר [9]קרחת וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת בארם מה להלן פרח בבולו טהור [10]אף כאן נמי פרח בכולו טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא במאי פליגי וממאי דהני טהורין והני טמאין אמר רבי אבהו כ)דאמר קרא [11]ויראו מואב את המים אדומים כדם למימרא דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר אבהו אמר קרא [12]דמיה דמיה הרי כאן ארבעה והא אנן חמשה תנן כ)אמר רבי חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה תניא נמי הכי [13]שחור בחרת עמוק מכן טמא דיהה אפי' בכחול טהור ושחור זה לא מתחלתו הוא משחיר אלא כשנעקר הוא משחיר משל לדם מכה לכשנעקר הוא משחיר: בש"א אף כמימי תלתן: ולית להו לב"ש דמיה דמיה הרי כאן ארבעה אב"א לית להו ואב"א אית להו מי לא א"ר חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה ה"נ מלקא הוא דלקי: וב"ה מטהרין: היינו תנא קמא איכא ביניייהו לתלות

(ג"מ דף פו.) למר מאן מוכח רבה בר נחמני ואמר טיהור פ"ק ביהה שים לו דין ביהה וקשה בשלמי מזיר (דף סה:) פריך ולמאן ביהה וטמא ואיכי מאי למימר הכי ביהה משמע טיהור מ) ועוד לפ"ר יהושע לא פליג אמ"ק ובדומק י"ל למלרבי יהושע פריך ומנליה לטיהור ג) (ובגיטו שם) גרים ור' יהושע קיבה פירוש עמד למנין לקיבה לשון מקיפה כמו (יבמות דף קי:) מקבו לקבייתא בשוקא והשתא פריך אמ' מימא עמד למנין ואבעיא ליה לרבי ת"ק מיבו ליבעי לומק הוא דלמ' כי היכי דלרבי ליה רבנן דריש נמי רבי יהושע: **רבי** יהושע אומר ביהה. הקשה ר"ת למאי טעמייהו דרבנן למטומאי מספיקא נוקי גבייהו למחזיקה בקי"ל בפ"ק למולין (דף י:) למלוקיים מחזיק בתר חזקה ורבי יהושע נמי למאי לריך קרא ובפרק המדיר (כתובות דף עה:) נמי לקשמר לא מימא ללא מזיל לרבי יהושע בתר חזקה דגופה כלל בפירוש לקשמר הכא נמי בין נגע טמא לנגע טהור א) וכי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי תימא [2]כולו הפך לבן טהור הוא ההוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הכא נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי מאי בשלמא התם איכא לאפלוגי בנגעי אדם ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן [3]דתנן [4]אם בהרת קודם לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור ספק ·טמא ורבי יהושע אומר כהה ואמר רבה כהה וטהור בנגעי בתים כי הא דפלוגתא דר"א בר"ש ורבנן [5]דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם אין הבית טמא [6]עד שיראה כשני גרסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גרסין ורחבו כגרים מ"ט דר"א בר"ש כתיב [7]קיר וכתיב קירות איזהו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה קרן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' יונתן בן אבטולמוס ורבנן [8]דתניא ר' יונתן בן אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא טהורה נאמר [9]קרחת וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת בארם מה להלן פרח בבולו טהור [10]אף כאן נמי פרח בכולו טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא במאי פליגי וממאי דהני טהורין והני טמאין אמר רבי אבהו כ)דאמר קרא [11]ויראו מואב את המים אדומים כדם למימרא דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר אבהו אמר קרא [12]דמיה דמיה הרי כאן ארבעה והא אנן חמשה תנן כ)אמר רבי חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה תניא נמי הכי [13]שחור בחרת עמוק מכן טמא דיהה אפי' בכחול טהור ושחור זה לא מתחלתו הוא משחיר אלא כשנעקר הוא משחיר משל לדם מכה לכשנעקר הוא משחיר: בש"א אף כמימי תלתן: ולית להו לב"ש דמיה דמיה הרי כאן ארבעה אב"א לית להו ואב"א אית להו מי לא א"ר חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה ה"נ מלקא הוא דלקי: וב"ה מטהרין: היינו תנא קמא איכא ביניייהו לתלות

דיסה מן הפילה. הוא שאור ככמוך טיהור הוא טמא כתרת: **בשמעתא.** מן הגוף לוקה ומשמיד: למתלות

מסורת הש"ס

ג) [לקמן כח.], ב) עדיות פ"ה מ"ו סנהדרין פו:, ג) שבת עז., ד) סנהדרין פו:, ה) נגעים פ"ד ט) [לקמן כח.], ו) [מזרע"ם בנגעים פרק ג], ז) [מזרע"ם בפוס' דשם פיכחו בנגעין בפוס' שיחיבב שך קוסיח], ח) ל"ל ורבינו מענגל כך בפוס' פוס' בינפוס וכפוסוס ובפנסדרין של ד"ה לא נרים פומר אלא ר' יהושע קיסה ולקוסר ר"י הקשה ולקלק בדבר כו' ע"ש.

תורה אור השלם

1. כי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָּבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין דָּם לְדָם בֵּין דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ בּוֹ:
דברים יז ח
2. וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כֵּסְתָה הַצָּרַעַת אֶת כָּל בְּשָׂרוֹ וְטָהַר אֶת הַנֶּגַע כֻּלּוֹ הָפַךְ לָבֶן טָהוֹר הוּא:
ויקרא יג יג
3. וְרָאָה אֹתָם הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִרְמֹת הַבַּיִת שְׁקַעֲרוּרֹת יְרַקְרַקֹת אוֹ אַדַמְדַּמֹּת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן הַקִּיר:
ויקרא יד לז
4. וְרָאָה הַכֹּהֵן אַחֲרֵי הֻכְּבַס אֶת הַנֶּגַע וְהִנֵּה לֹא הָפַךְ הַנֶּגַע אֶת עֵינוֹ וְהַנֶּגַע לֹא פָשָׂה טָמֵא הוּא בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ פְּחַתֹּת הוּא בְּקָרְחָתּוֹ אוֹ בְּגַבַּחְתּוֹ:
ויקרא יג נה
5. וְיָשַׁבְתִּמוֹ בַּבֹּקֶר וְהִשַּׁמְתָּ זָרְחָה עַל הַמַּיִם וְיָרְאוּ מוֹאָב מְנֻגָּד אֶת הַמַּיִם אֲדֻמִּים כְּדָם:
מלכים ב ג כב
6. וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְיָ וְכִפֶּר עָלָיו וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לִזָּכָר אוֹ לְנֻקֵּבָה:
ויקרא יב ז
7. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת אִשָּׁה דָּוָה וְגִלָּה אֶת עֶרְוָתָהּ אֶת מְקֹרָהּ הֶעֱרָה וְהִיא גִּלְּתָה אֶת מְקוֹר דָּמֶיהָ וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עַמָּם:
ויקרא כ יח

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' וכי מימא הכי נמי דנגע טהור. ני"ב עי' שבת דף קלב ע"ב מ"ש שם עה"ג: **ב)** תוס' ד"ה מה לטלן וכו' שע"ג דשמיים לקמן. ני"ב עי' ערכין יח ע"ב תוס' ד"ה ופנע"ם ובפ"ו וע"ק שם ודו"ק:

לעזי רש"י

פנגרי"ג [פינגר"י]. חילבה (גרגרנית יוונית, צמח המשמש לחבלין). איידרמינ"ט [אדרימינ"ט]. חומצה גופרתית פלדי"ש. חיוור.

תוס' הרא"ש

רבי יהושע אומר ביהה. כך גרש"י ופי' דין נגע ביהה יש לו וקשה מהא דפריך בפוף נזיר אימא ביהה וטימא והיכי מצי למימר הכי הא ביהה טהור הוא. ור"ת גר' ר' יהושע קיהה בקו"ף לשון אסיפה דנהדרא אקהייתא בשוקא דנהדרא לשון אסיפה כלומר אסף התלמידים ועמד למנין והשיב תשובות והשתא פריך התם שפיר ואימא עמד למנין והביא ראיה לדברי ת"ק מיהו שינויא דהתם דחיק מאי קא משני אמר קרא לטהרו או לטמאו היכי מוכח מהאי קרא שטיהר דילמא לעולם הביא ראיה לדברי ת"ק היכי דדרש ליה נמי איהו. הקשה ר"ת מאי טעמא דת"ק דמטמי מספקא נוקי גברא אחזקיה דאמרינן פ"ק דחולין דמוקמי גברא אחזקתיה ועוד רבנן דפליגי עליה דר' יהושע מאן ניהו ר"ג ור' אליעזר דאשכחן דפליגי עליה לענין חזקות בפ"ק דכתובות גבי ראוה מעוברת וגבי משארסתנו נאנסתי ואמרי' עלה בפ' המדיר לא תימא לא אזיל רבי יהושע בתר חזקה כלל אלא כי לא אזיל רבי יהושע בתר חזקה דגופה היכא דאיכא חזקה דממונא דמרנא לחזקה דגופא אזיל ר' אליעזר אזיל בתר חזקה דגופא היכא דליכא חזקה דממונא דמרנא לאשמעינן דטהור בזב דמכאן ואילך ר' אליעזר בתר חזקה דגופא הכא דליכא חזקה דממונא דמרע ליה לכ"ש ועוד ר' יהושע אמאי אצטריך קרא בשלישי נזיר לאשמעינן דטהור תיפוק לי בתר חזקה דגופא ואע"ג דאיכא ריעותא דהרי בהרת לפניך הך ריעותא לא חשבינן מדאורייתא אלא מדרבנן להחמיר בקדשים ולהלות במעת

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

תוס' הרא"ש (המשך)

לעת. ואומר ר"ת דהכא מירירי בשנזקק לטומאה שמתחלה הוה מצורע מוחלט ונולד בו ספק זה ואח"כ נתרפא מן הראשון דרבנן לא דרשי לקרא ומטמאין מספק כיון דאיכא תרי חזקי דסתרי אהדדי העמד אדם בחזקת טומאה וטמא או העמידנו בחזקת שלא היה בו נגע זה וטהור אבל לר' יהושע דדריש ליה לקרא מטהר אפי' כשנזקק לטומאה. ותימה היכי דייק בפרק המדיר מהכא דר' יהושע אזיל בתר חזקה דגופא היכא דליכא חזקה דממונא שאני הכא דגלי קרא וי"ל דאת"ל דלא אזיל בעלמא בתר חזקה דגופא הוה מוקמינן בדדמי טפי בלא נזקק לטומאה אבל השתא דאזיל בתר חזקה דגופא תו לא צריך קרא אלא היכא דנזקק לטומאה. ולקשה לפי' דלא מצינו חזקה כיוצא בזה לטמוי גברא ע"ש נגע שנולד בו במספק משום דמוקמינן ליה בחזקת טומאה מן הנגע שנתרפא דאטו אם הטבילה נדה כל טמא בתוך מעת לעת וכי יעמידנו לטמאות חולין ולשרוף קדשים לא מיסתבר כלל לומר הכי כיון שנטהר בודאי מטומאה ראשונה. ועוד מוכיח בהדיא במס' נגעים דבלא נזקקה לטומאה פליגי דקתני גבי פלוגתא דר' יהושע ורבנן כל ספק נגעים טהור חוץ מזה ועוד אחר ואיזה זה מי שהיתה בו בהרת כגרוס והסגירו ובסוף שבוע היה בו כסלע ספק שהיא היא ספק שהיא אחרת הבאה תחתיה טמא אלמא דבלא נזקק לטומאה איירי כיון דכיוצא בו טהור בעלמא ועוד דומיא דההיא דהיתה בו בהרת כגרים והסגירו דבשלא נזקק לטומאה איירי שהרי לא הוחלט מעולם הילכך נר' לפרש דבלא נזקק לטומאה איירי והא דמטמו רבנן מספק ולא מוקמי ליה בחזקת טהרה לפי שדרך השער להתלבן מחמת הנגעים כדמוכח בתוספתא פ' יש בשער לבן דקתני אף בשער שחור סוף שהבהרת הוספתו לפי שמחמת החולי ותשות הכח יבש המעיין ונתפך השער ללבן וסיכן לדבר שער שיבה הלכך מוכח מילתא שהבהרת קדמה והא דדייק בכתובות מהכא דר' יהושע אזיל בתר חזקת הגוף צריך לפרש אפי' היכא דאיכא ריעותא כי הכא: **אבע"א** לית להו. פי' לית להו ד' דמים דזוקא אלא נפקי להו טפי מקראי דאי לית להו כלל מדמדמי פריחת אדם לפריחת בגדים יש להוכיח דהא דכתיב ונסכתה הצרעת את כל עור הנגע מראשו ועד רגליו כלומר עד סופו אבל אחר שמעמיד דקתי' מחלט בדגד וכן מוכח בכמה מקומות בת"כ וביבים מיהו מקומן (זבחים מט.): תירוץ

פב א ב מיי' פ"ה מהל' מיאוסי ביאה הל' ז סמג עשין קיג טוש"ע י"ד סימן קפה סעיף ג ועי' בטור [וכתב לנפסק שבועות פ"ג דף לפה:]:
פג ג מיי' שם פ"ב הל' ו ופ"ו מהל' מאכל ומשקה הל' ח סמג שם טוש"ע שם שם:
פד ד מיי' פ"ה מהל' מיאוסי ביאה הל"ח:
פה ה ו מיי' שם הל' ט:
פו ז מיי' שם הל' ח:
פח ט מיי' פ"ג מהל' טומאת צרעת הל' ו:
פט י מיי' שם הל' ט:
צ כ מיי' פ"ד מהלכות טומאת צרעת הלכה ז:
צא ל מיי' שם פ"ג הלכה ז סמג עשין לו"ד: